

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. IV. An statutum Superioris auctoritate confirmatum possit à statuentibus sine illius consensu tolli & revocari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

enim lex obligare potest in conscientia ad id, quod non praecipit) nisi sit merè favorabilis materia (cum favores sint ampliandi juxta regulam 15. in 6.) aut agatur tantum de facultate agendi aliquid, vel de exceptione à legis obligatione, ubi propter paritatem rationis, præsertim si ea in lege expressa sit, extensio etiam propriæ dicta fieri potest (arg. c. inter cœtu. 4. de rescript.) nisi in speciali casu contrarium statutum esset.

§. III.

An Lex sive Constitutio extendatur ad præterita?

LEx sive Constitutio, quæ novum jus condit, sive de novo aliquid statuit ac disponit, ad præterita, sive ea, quæ jam facta sunt, non extenditur, sed futuris tantum negotiis formam modumque præscribit (c. 7. & ult. b. t. ne detrimen-
tum scil. ut ait Pontifex, ante prohibiti-
onem ignorantes incurant) nisi in lege nominatio expressum sit, ut ad præterita etiam extendatur, ut si nullam quidem faciat de præteritis mentionem, sit tamen lex antiqui juris declarativa tan-
tum, vel actus juri facti rescissiva tan-
tum &c. In his enim casibus etiam ad præterita extenditur, cù n' absoluē penes legislatorem legitimū sit, ex justa cau-
sa non tantū in taliter statuendi potestas, sed sit etiam potestas antiquum jus decla-
randi (c. cum m. 5. de usq. juncta Glosa,
verb. post) & actum merito quidem jure validum, contra tamen Canones prohibe-
tes factum irritandi & rescindendi, præ-
sertim ubi eadem ratio rescissionem præ-
teritorum contra jura prohibentia facto-

rum urget, quæ urget nullitatē futu-
rum, quin etiam, quamvis lex juris novi
constitutiva ad præterita non extendatur,
si absolute nec futurorum nec præterito-
rum memor loquatur, & de ipso facto
aut forma faciendi decernat, c. ult. b. t.
Si tamen disponat de executione aut ul-
teriori processu negotii cœpti, tunc ex-
tenditur etiam ad præterita non dum exe-
cutioni mandata, modò eadem omnino
vel major ita statuendi ratio reperiatur in
præterito arg. cleo, un. 4. de testa. jun-
cta glosa. verb. deputatis.

§. IV.

An statutum Superioris auctoritate confirmatum possit à statuendis sine illius consensu tolli & revocari.

DUplex est confirmatio, essentialis
alii & necessaria, alia accidenta-
lis: essentialis sive necessaria confir-
matio est, quæ dat formam seu sub-
stantiam legi sive statuto, necessariò
scil. & essentialiter ad illius valorem re-
quisita, quando inferiores scil. non ha-
bent per se ipsos, potest statuendi
seu ferendi legem, quæ vim obligandi
habeat, nisi prius à Superiori confir-
metur, vel quando Superior tale statu-
tum confirmat cum clausula: ex certa
scientia, vel ex plenitudine potestatis: aut
cum clausulis omni contrario derogato-
riis, &c. accidentalis vero confirmatio
vocatur, quæ non dat formam quidem
& substantiam, ac Valorem legi seu sta-
tuto, quia inferiores per se ipsos habent
vim statuta condendi, quæ obligant, pe-
titur tamen à Superiori & admititur, ut

C. 2

ma-

majus robur & autoritatem statutum tale habeat. Quo supposito ad quæcumque hujus, & quod statutum ab inferiore Magistratu factum, si confirmatione tantum accidentalis à Superiore confirmatum sit, ab eodem inferiore Magistratu, qui statutum tale tulit, revocari & tolli possit, absque consensu Superioris desuper habito: non autem si confirmatione essentiali & necessaria à Superiore confirmatum sit; cum enim per hanc essentiali confirmationem totam vim suam, obligandi hinc & nuac habeat, & accipiat à Superiore confirmante, non autem in illo casu confirmationis tantum accidentalis, quo in casu vim omnem suam obligandi statutum tale, non à confirmante Superiori, sed à Magistratu inferiore statutum ferente haberet, consequenter per illam confirmationem necessariam, & cù est statutum tale, statutum Principis iuxta C. I. Cod. de Vetus. jur. Enucle: Per accidentalem tamen confirmationem suam naturam non mutavit, sed manifist obligans in vim statuti ab inferiori Magistratu facti, ergo cùm inferior nihil possit circa tollenda Superiorum statuta, præsertim, si ob bonum publicum principaliter ea lata sunt, possit autem eadem auctoritate tollere statutum à se factum, quā fecit, poterit absque consensu Superioris hoc à se factum statutum tollere, quamvis accidentalis confirmatione à Superiore confirmatum sit, non poterit autem tollere absque consensu confirmantis Superioris statutum illud, quod essentiali & necessariā confirmatione à Superiori confirmatum est, si ob bonum publicum tale statutum factum sit. Dico

ob bonum publicum: si enim statutum tale factum esset, & essentialiter confirmatum directè, per se ac principaliter in favorem tantum statuentium, sicuti quisvis favori pro se introducto renuntiare potest, ita possent etiam hi statuentes statutum tale, quamvis essentialiter à Superiore confirmatum, sine alio hujus consensu tollere, & abrogare. c. cùm accessissent. 8. b. t. Quin imd, si per revocationem statuti specialis redeatur ad observationem juris communis pristini, tolli & revocari potest à statuentibus inferioribus tale statutū speciale, quamvis essentialiter & necessaria à Papa confirmatum sit, absque alio expresso consensu Superioris, qui essentialiter confirmavit, cùm ex presumptione prudenti consensū Superioris, qui pro jure communi semper magis presumitur, in tali casu tacite saltē interveniat.

§. V.

An & quā ratione prior Constitutio tollatur per posteriorem?

REsp. 1. Lex seu Constitutio Princeps posterior, si sit directè contraria priori constitutioni, tollit eam, & abrogat, quamvis de priore constitutione nullam mentionem faciat, si tamen Princeps prioris constitutionis notitiam habuit, prout supponitur scire iuris communis leges, c. 1. b. t. in 6. (cùm enim habeat potestatem tollendi priori, consequenter, si novā condat, quam scit priori directè contrariā esse, censetur eam tollere & abrogare) nisi prior illa constitutio sit Conciliaris, cui per posteriorem absque expressa illius derogatoria non